

Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. júna 2023
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0187(CNS)**

**10820/23
ADD 5**

**FISC 137
ECOFIN 629
IA 153**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 16. júna 2023

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: SWD(2023) 217 final

Predmet: PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU Nový systém EÚ na zamedzenie dvojitého zdanenia a predchádzanie zneužívaniu daňového systému v oblasti zrážkových daní Sprievodný dokument k návrhu smernice Rady o rýchlejšej a bezpečnejšej úľave pri nadmerných zrážkových daniach

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2023) 217 final.

Príloha: SWD(2023) 217 final

V Bruseli 19. 6. 2023
SWD(2023) 217 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

**Nový systém EÚ na zamedzenie dvojitého zdanenia a predchádzanie zneužívaniu
daňového systému v oblasti zrážkových daní**

Sprievodný dokument

k návrhu smernice Rady

o rýchlejšej a bezpečnejšej úľave pri nadmerných zrážkových daniach

{COM(2023) 324 final} - {SEC(2023) 243 final} - {SWD(2023) 215 final} -
{SWD(2023) 216 final}

Zhrnutie

Posúdenie vplyvu k „novému systému EÚ na zamedzenie dvojitého zdanenia a predchádzanie zneužívaniu daňového systému v oblasti zrážkových daní“

A. Potreba konať

V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?

V prípade cezhraničných investícií mnohé krajiny EÚ vyberajú zrážkové dane, keď sa dividendy a úroky z cenných papierov vyplácajú investorovi, ktorý nie je rezidentom. Táto daň sa však vo všeobecnosti vyberá so sadzbou, ktoré je vyššia než znížená sadzba, na ktorú má nárok investor, ktorý nie je rezidentom, podľa príslušnej daňovej zmluvy alebo vnútroštátnych právnych predpisov.

V záujme zamedzenia dvojitého zdanenia by investori, ktorí nie sú rezidentmi, museli podať žiadosť o vrátenie nadmernej dane zrazenej v krajine EÚ, z ktorej pochádza platba („krajina zdroja“).

Súčasná postupy vrátenia zrážkovej dane v prípade platieb dividend a úrokov investorom, ktorí nie sú rezidentmi:

- sú nedostatočné (čo vedie k nákladným a zdĺhavým postupom vrátenia dane),
- predstavujú vysoké riziko zneužívania daňového systému (čo vedie k stratám daňových príjmov členských štátov).

K týmto problémom dochádza v súvislosti s nevyrovnaným stavom digitalizácie v krajinách EÚ a s fragmentovanou spleťou vnútroštátnych postupov týkajúcich sa zrážkovej dane.

Identifikované problémy vyplývajú aj z nedostatku presných informácií, ktoré majú k dispozícii daňové správy. Tieto informácie sú potrebné na správne posúdenie a uplatnenie znížených sadzieb zrážkovej dane a účinné rozpoznanie praktík založených na zneužívaní.

Súčasná situácia odrádza od cezhraničných investícií v rámci EÚ a smerujúcich zo zahraničia do EÚ, čo následne vedie k menej konkurencieschopnému trhu EÚ a bráni fungovaniu únie kapitálových trhov.

Rizikom zneužívania postupov sa v konečnom dôsledku znižujú aj daňové príjmy a spravodlivosť zdaňovania.

Čo by sa malo dosiahnuť?

Všeobecné ciele iniciatívy súvisia so zaistením spravodlivého zdaňovania a s posilnením únie kapitálových trhov:

- uľahčením cezhraničných investícií a
- predchádzaním zneužívaniu daňového systému.

Špecifickými cieľmi iniciatívy sú:

- zvýšenie efektívnosti postupov týkajúcich sa zrážkovej dane a
- poskytnutie vhodných nástrojov členským štátom na boj proti zneužívaniu daňového systému.

Tieto ciele majú rovnakú dôležitosť.

Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?

Vzhľadom na existujúcu fragmentáciu v celej EÚ sú potrebné štandardizované procesné pravidlá pre zrážkové dane s cieľom zaistiť riadne fungovanie jednotného trhu. V záujme plného využitia prínosov únie kapitálových trhov potrebujú portfólioví investori pravidlá týkajúce sa zrážkových daní, ktoré sa uplatňujú jednotnejšie v celej EÚ, namiesto toho, aby museli v každej krajine EÚ dodržiavať odlišné pravidlá.

Keďže problém vzniká len v cezhraničnom kontexte, opatrenia EÚ sa zdajú najúčinnější spôsob na dosiahnutie rýchlejších postupov týkajúcich sa zrážkovej dane a na boj proti prípadom zneužívania daňového systému.

Keďže pomocou právne nezáväzných iniciatív prijatých Komisiou (napríklad odporúčanie Komisie z roku 2009 o postupoch úľavy na zrážkovej dani a kódex správania z roku 2017 týkajúci sa zrážkovej dane) sa nedosiahli požadované výsledky, na dosiahnutie cieľov je teraz potrebný návrh na úrovni EÚ so záväzným vplyvom.

B. Riešenia

Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?

Ciele možno dosiahnuť prostredníctvom troch možností politiky:

- **Možnosť 1 – spoločné digitálne potvrdenie EÚ o daňovej rezidencii + štandardizované oznamovanie.** Táto možnosť zahŕňa:
 - **zriadenie štandardizovaného celoeurópskeho digitálneho potvrdenia o daňovej rezidencii** – toto digitálne potvrdenie (so spoločným obsahom a formátom) by takmer v reálnom čase vydávali/overovali online všetky krajiny EÚ,
 - **zavedenie spoločného štandardu oznamovania** – celoeurópskym štandardom oznamovania by sa zvýšila transparentnosť, keďže každý sprostredkovateľ v celom finančnom reťazci by krajine EÚ zdroja oznamoval vhodne vymedzený súbor informácií. Tento postup by dopĺňali štandardizované postupy hĺbkového preverovania, pravidlá týkajúce sa zodpovednosti a formuláre na vrátenie dane, ktoré by sa automatizovane vyplňali v mene klientov/daňovníkov.
- **Možnosť 2 – systém úľavy na dani pri zdroji.** Táto možnosť predstavuje možnosť 1 doplnenú o zriadenie systému úľavy na dani pri zdroji, ktorý umožňuje uplatnenie znížených sadzieb na základe zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia alebo vnútroštátnych pravidiel priamo v okamihu vyplatenia dividendy/úroku. Na základe možnosti 2 by daňové

správy monitorovali splatné dane po vyplatení dividendy/úroku.

- **Možnosť 3 – systém rýchleho vrátenia dane v stanovenej lehote a/alebo úľavy na dani pri zdroji.** Táto možnosť zahŕňa možnosť 1 s doplnenou požiadavkou, aby členský štát, ktorý uplatňuje systém vrátenia dane, zaistil vybavenie žiadosti o vrátenie dane vo vopred určenej lehote, čo predstavuje tzv. systém rýchleho vrátenia dane. Členské štáty môžu zaviesť systém úľavy na dani pri zdroji alebo pokračovať v jeho vykonávaní.

Uprednostňovanou možnosťou politiky je **možnosť 3**, pretože:

- by mala vysokú účinnosť pri riešení identifikovaných problémov z hľadiska rýchlosti, jednoduchších procesov a postupov s vyššou mierou digitalizácie,
- by bola bezpečnejšia, keďže krajinám EÚ poskytuje možnosť zachovať si predbežnú kontrolu nad žiadosťami o vrátenie dane,
- poskytuje budúci postup, ktorý by mal byť politicky uskutočniteľný vo všetkých krajinách EÚ.

Aké sú názory jednotlivých zainteresovaných strán? Kto podporuje ktorú možnosť?

Medzi zainteresovanými stranami existuje široká zhoda v súvislosti s problémami spôsobenými rozdielnymi postupmi týkajúcimi sa zrážkovej dane v krajinách EÚ a s potrebou opatrení EÚ na riešenie takejto fragmentovanej a neefektívnej situácie.

Medzi hlavnými skupinami zainteresovaných strán však existujú rozdiely, pokiaľ ide o možnosti, ako to dosiahnuť:

Investori a finanční sprostredkovatelia sa jednoznačne domnievali, že najlepšie výsledky by sa dosiahli úľavou na dani pri zdroji, keďže by to znamenalo napríklad včasnú úľavu na dani pre investorov a obmedzené zaťaženie sprostredkovateľov. Takisto uznali, že systém úľavy na dani pri zdroji by sa pravdepodobne musel doplniť záložnými systémami vrátenia zrážkovej dane. Podporovali preto iniciatívu, ktorá by sa zamerala aj na štandardizovanie súčasných postupov a foriem vrátenia zrážkovej dane.

Členské štáty vyjadrili podporu pre zavedenie spoločného celoeurópskeho digitálneho potvrdenia o daňovej rezidencii. Pokiaľ ide o oznamovaciu povinnosť a štandardizovaný postup:

a) na členské štáty, v ktorých je vnútroštátna sadzba v prípade investorov, ktorí nie sú rezidenti, nižšia alebo rovnaká ako sadzba na základe dvojstrannej daňovej zmluvy, by štandardizácia postupov týkajúcich sa zrážkovej dane alebo oznamovania nemala priamy vplyv. Niektoré z týchto členských štátov vyjadrili podporu pre opatrenia na úrovni EÚ, keďže sa nimi zlepší postavenie ich investorov;

b) členské štáty, v ktorých je vnútroštátna sadzba zrážkovej dane vyššia než príslušná sadzba na základe dvojstrannej daňovej zmluvy, vo všeobecnosti súhlasili so zlepšením transparentnosti a štandardizovaním postupov týkajúcich sa zrážkovej dane, pričom zdôraznili význam dosiahnutia rovnováhy medzi zabezpečením efektívnosti uvedených postupov a zachovaním procesov pod kontrolou, aby sa predišlo zneužívaniu daňového systému.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú prínosy uprednostňovanej možnosti (možnosť 3 – systém úľavy na dani pri zdroji alebo rýchleho vrátenia dane)?

- Prínosom pre **investorov** by bolo menej ušlých vrátení zrážkovej dane, menej administratívnych nákladov a nižšie alternatívne náklady. Odhaduje sa, že v prípade investorov tieto úspory nákladov dosiahnu ročne 5,17 miliardy EUR vrátane úspor vo výške 409 miliónov EUR ročne v dôsledku zníženia administratívneho zaťaženia investorov z EÚ.
- **Daňové správy** – v dlhodobom horizonte bude u nich potrebných menej zdrojov na riešenie postupov vrátenia zrážkovej dane, vďaka čomu by sa viac zdrojov mohlo prideliť na riešenie prípadov s vyššou mierou rizika. Hlavný prínosom pre daňové správy je však dostupnosť vhodných informácií na rýchlejšie dokončenie postupov týkajúcich sa zrážkovej dane a na boj proti zneužívaniu daňového systému.
- **Finanční sprostredkovatelia** – digitalizáciou a štandardizáciou na úrovni EÚ sa dosiahnu značné úspory (v odhadovanej výške približne 13,5 milióna EUR ročne). Zvýšenie investícií by malo byť prínosom pre finančných sprostredkovateľov a mali by sa ním zvýšiť príležitosti na zlepšenie obratu.
- **Makroekonomické vplyvy** – očakáva sa zvýšenie HDP o 0,025 %. Táto možnosť bude mať pozitívny vplyv aj na ďalšie makroekonomické ukazovatele ako kapitál, mzdy a zamestnanosť.

Aké sú náklady uprednostňovanej možnosti (možnosť 3 – systém úľavy na dani pri zdroji alebo rýchleho vrátenia dane)?

- **Investori** – v prípade investorov sa neočakávajú dodatočné náklady, keďže už musia predkladať dokumenty na účely vrátenia zrážkovej dane.
- **Daňové správy** – hlavné náklady súvisia s procesmi potrebnými na vydávanie/overovanie digitálneho potvrdenia o daňovej rezidencii, ktoré sa odhadujú na 4,9 milióna EUR – 54 miliónov EUR v prípade nákladov na vývoj a na 0,97 milióna EUR – 10,8 milióna EUR v prípade opakujúcich sa nákladov, a na zlepšené systémy oznamovania, v prípade ktorých sú odhadované náklady na realizáciu vo výške 18,2 milióna EUR a opakujúce sa náklady vo výške 3,5 milióna EUR ročne.
- **Finanční sprostredkovatelia** – náklady vynaložené na zriadenie mechanizmu na splnenie požiadaviek na základe možnosti 3 predstavujú náklady na realizáciu vo výške 75,9 milióna EUR a 13 miliónov EUR v podobe opakujúcich sa nákladov.
- **Makroekonomické vplyvy** – vzhľadom na nižší počet prípadov dvojitého zdanenia zaznamenajú členské štáty odhadované zníženie daňových príjmov na úrovni 2,2 miliardy EUR (ktoré by mohlo byť vyvážené tým, že sa predíde podvodom).

Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?

Vplyv na MSP môže byť obmedzený, pretože iniciatíva sa zameriava najmä na portfóliových investorov, ktorí vo všeobecnosti investujú do kótovaných spoločností.

MSP však pôsobia aj ako investori do cenných papierov (ako portfólioví investori alebo ako investičné nástroje). V takých prípadoch by pre ne súčasný návrh znamenal prínosy z hľadiska lepšieho prístupu k nižším sadzbám zrážkovej dane, na ktoré majú nárok, pričom by sa zamedzilo

dvojitému zdaneniu. Mohli by využívať väčší objem likvidity vďaka rýchlejšiemu vráteniu daní, čo predstavuje výhodu pre MSP.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?

Žiadne iné významné vplyvy. Očakáva sa však, že iniciatíva by mala obmedzený pozitívny sociálny vplyv, keďže by sa ňou zabezpečil spravodlivejší daňový systém, ako aj obmedzený pozitívny vplyv na životné prostredie vzhľadom na očakávané obmedzenie postupov vrátenia dane, ktoré sú založené na používaní papierových dokumentov. Súčasná iniciatíva je preto v súlade s plnením cieľa klimatickej neutrality, ako sa požaduje na základe európskeho právneho predpisu v oblasti klímy.

Proporcionalita

Uprednostňovaná možnosť spĺňa ciele iniciatívy primeraným spôsobom v tom zmysle, že nepresahuje rámec potrebný na dosiahnutie uvedených cieľov a obmedzuje sa ňou rozsah pôsobnosti na tie aspekty, ktoré krajiny EÚ nemôžu dosiahnuť samostatne (celoeurópske digitálne potvrdenie o daňovej rezidencii, štandardizovaný rámec oznamovania, štandardizované postupy hĺbkového preverovania a pravidlá týkajúce sa zodpovednosti a štandardizované postupy v celej EÚ).

D. Nadväzná opatrenia

Kedy sa táto politika preskúma?

Komisia vykoná preskúmanie a hodnotenie fungovania tejto smernice každých päť rokov po nadobudnutí jej účinnosti. Správa o hodnotení smernice sa predloží Európskemu parlamentu a Rade.